

IV. évfolyam, 63. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona
Egyes szám ára . . . 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1908. ==
augusztus 6. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szellemi és anyagi ré-
szét illető közlemények, kintézők és
ilyen közleményeket és megkeresé-
seket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

A politikai pártok egybe- olvadása.

Irta: Burgyán Aladár.

A nagy nyári szünet alatt olyan a magyar politikai élet, mint egy tónak a sima tükre, amelyet vihar nem korbácsol, szellő meg nem rebent, de ha kavicsot dob bele akármelyik játszó gyerek, mégis hullámos gyűrűk fodrozódnak rajta. A magyar sajtó, egyéb jobb téma hiányában, ismét a politikai pártok egybeolvadásának kérdését, azt a bizonyos kavicsot dobta bele a sima tükör tóba, hogy kelvert gyűrűs hullámszámán, napokon keresztül, hol erről, hol arról a pontról szemlélve, el-el tűnődhessék.

Utóvégre nyári mulatságnak ez is megjárja. Csak aztán azt ne higgye el valaki, hogy ezeket a mesterséges apró hullámocskákat természetes erők, feltétlenül bekövetkezendő okozatok gyanánt hozták létre. *Fuzióról*, a szövetségeseit pártok egyesüléséről, már máskor is esett szó. Akkor új pártalakulásnak hívták ezt a mozgalmat, amely meg nem valósulhatott azon egyszerű okból, mert akkor sem volt természetes erők által létrehozott közszükséglet.

Ugy, ahogy a nagy természetben semindő átalakulást erőltetni nem lehet: nem lehet mesterséges eszközökkel a politikai helyzeteknek sem olyan átalakítását létrehozni, amelyek természetes mederben, önként, következetesen, mint megváltozhatatlan folyamat jöhetnek létre. Természetes folyamata egy új pártalakulásnak csak az lehetne, ha ezt az új pártalakulást a nemzeti közfelfogás mint közszükségletet nyomná előtérbe.

Az, hogy egyes politikai körök, saját politikai pozíciójuk megerősítésére mi-féle átalakulást tartanak előnyösnek: nem bír és nem bírhat olyan nyomatékkal, hogy ez az imitt-amott felbukkanó, de elszigetelten jelentkező óhaj-tása ezeknek az érdekelt köröknek, meg tudná teremteni azt az új pártalakulást. Nagy, az egész nemzetársadalom minden rétegére kiható szempontokból kell ennek a kérdésnek lényegébe behatolni, ha nemcsak úgy öletszerűen, hanem egész komolyan akarunk a felvetett kérdéssel foglalkozni. De ezt

egy rövid cikk keretében elvégezni lehetetlen. Itt csupán megdönthetetlen tényekre lehet rámutatni, amelyek csak azzal a céllal bírhatnak, hogy megvilágítsák ezt a kérdést.

Tény az, hogy 1905. január 26-án a magyar nemzet minden félreértést kizáró módon megnyilatkozott az általa elfogadott politikai alapelvek tekintetében. Másodszer 1906. április 30-án még világosabban jelölte meg azt az irányt, amelyben haladni akar, alkotmányos állami életének fejlesztésénél. Mindakétszer a függetlenségi párt elveit tette magáévá csaknem az egész magyar nemzet. Már most ebből józan észszel mi következik? Semmi egyéb, mint az, hogy a negyven éven át mesterséges eszközökkel fentartott 67-es, közösüges politika kriptájának ajtaja örökre becsapódott. Igaz hogy ennek a becsapódott kriptaaajtónak robbanása, a nemzeti épület pilléreit is megrendítette ideig-óráig: de azért a közösüges politika mégis örökre el van temetve.

Azóta, hogy a magyar nemzet Kossuth Lajos politikáját fogadta el és Kossuth Ferencet ismerte el vezérül, vajon változott-e valami ezen közfelfogásban, amiből arra lehetne következtetni, hogy ez a nemzet abba akarja hagyni függetlenségre, önállóságra való törekvését? Keressen, kutasson, akárki, szerteszét az országban olyan mozzanat után, amely arra irányul, hogy a nemzet valamely számbavehető rétege, a társadalom valamely tekintélyes tömege, nem a függetlenségi, hanem az eltemetett közösüges politika zászlóját akarja lobogtatni. Hol van az a természetes erő, az az egységes népakarat, amely a nem régen diadalmasan elfoglalt utról visszafordulni akarja, a közösüges sötétségbe?

Az, hogy félremagyarozott családi tradíciók, évtizedes politikai multból kiháramulni látszó következetesség, vagy a közösüges légkörben tervszerűen történt belenevelés, egyes kimagasló államférfiainkat oda kényszeríti ebbe a közösüges politikának temetőjébe, ahol az ősök szellemei lidércfény képében bolyonganak: nem változathat semmit az eltagadhatlanul érvényesülő függetlenségi politikai irányzaton.

Nem a nemzet feladata, hogy a temető hangulatához idomuljon át, hanem az ő kötelességük, hogy hátat fordítsanak ennek a temetőnek és résztvegye-

nek a nemzet lüktető életének függetlenségi munkájában! *Deák Ferenc, Andrássy Gyula* gróf szelleme nem ott bolyong, abban az elhagyott lezárt kriptájú temetőben, hanem itt serkent kitarító munkára, *függetlenségre, az önállóságra* törekvő fiatal Magyarország millióinak szívében! Műpártalakulásra nincsen szüksége ennek az országnak; mert meg van már négyszáz év óta a népakaratnak természetes megnyilatkozásából szabadon fakadó politikai párt, — a függetlenségi párt. Csak a régi, közösüges szabadelvű pártnak volt szüksége azokra a műpártalakulásokra, azokra a fuziókra, amelyek mesterséges eszközei voltak a negyven éves uralomnak. A multban a hatalom és a párturalom állította fel a politikai programokat. — ma a nemzeti akarat írja elő azt az irányt, amelyen haladni akar.

Az az ellenvetés, hogy a többségben levő függetlenségi párt úgy sem tudja programját most megvalósítani, tehát olyan programot kell választania, amelynek megvalósítására azonnal képes: semmi egyéb egytűgyű kefeccsénél, amibe sem a párt, sem a nemzet nem fog bele esni. A *függetlenségi párt programja, örök programja az egész magyar nemzetnek*, amely mellett ki kell tartania, amíg megvalósítani tudja és amelynek örök igazságai úgy a kis, mint a nagy nemzetek életfeltételeit foglalják magukban! Aki hazáját szereti és nemzetének hű fia, annak *nem is lehet* más programja, mint amit a függetlenségi párt irt zászlójára. Hogy a törvénytelen, alkotmányellenes kormányzat 1917-ig lehetetlenné tette Magyarország gazdasági önállóságát, ez még nem azt jelenti, hogy ne követeljük önállóságunkat és lemondva programunkról, alakítsunk új pártot, amelynek nem törekvése a gazdasági önállóság, vagy a nemzet teljes függetlensége, amelyre, talán jöhet még idő, hogy a magyar királyi családnak nagyobb szüksége lehet, mint a függetlenségért küzdő Magyarországnak. Nemzeteknek sorsát épügy, mint a szegény emberét, boldog Isten bírja!

Meg kell dönteni végre azt a középkori babonát, mintha királya ellen törne az, aki nemzetét önállóan, más államoktól függetlenül akarja látni!

BOGDÁNY és TÁRSA
UJVIDÉK,
Vármegye-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

BLOZKÜLÖNLEGESEBÉK

KRÓN KÁROLY FIA

DIVATÁRUHÁZÁBAN

UJVIDÉKEN.

Városunk iskolái.

Az újvidéki gör. kel. szerb főgimnázium ezidei értesítőjét 99 oldal terjedelemben lelkiismeretes szerkesztésben tette közzé Pusibrk Vazul intézeti igazgató.

Az első fejezet a halottak emlékének szól. Az intézet fővédnökét, Brankovics György szerb patriárkát parentálja el az első lap, utána az értesítő melegsavakban emlékezik meg Dr. Pavlovics István intézeti gondnokról és védnökről és közli azt a gondolatokban és eszmékben gazdag beszédet, amelyet az elhunyt sirján az intézet nevében Jovanovits A. Milán tanár tartott. Megemlékezik az intézet két elhunyt jótévőjéről, Pajevits Arsáról és nejeéről, szül. Nestorovits Annáról. Közli arcképeiket, végrendeleteiket. Közli azt a beszédet, amelyet az elhunytak felett Milovanovits Mihály és Zsivovnovits János tanárok tartottak. Tudnivaló, hogy nevezettek általános örökösül a gör. kel. szerb főgimnáziumot jelölték meg. Ez a hagyaték mint Pajevits alapítvány kezelteik. A lefolyt évben hunyta le örökálmra szeméit az intézet nyugalmazott tanára, Szándits Sándor. Sirja felett Zsivovnovits János tanár tartott beszédet, amelyet szintén közöl az Értesítő. A második fejezet az intézet gondnokságát és védnökségét, továbbá a tanári testületet mutatja be. Az intézet tanári testülete állott az igazgatóból, 12 rendes, 5 helyettes tanárból és 2 tanítóból (zene és torna), 3 hitoktatóból, ehhez járul még az iskolatorvos és a rendkívüli tárgyak előadója. A harmadik fejezet az intézet tanári testületének irodalmi működését ismerteti. Érdeklőségét kölcsönöz ennek a fejezetnek az a körülmény, hogy az intézeti tagok összes irodalmi ténykedéséről számol be. Látjuk mindenesetre, hogy ez a működés eléggé számottevő. A negyedik fejezet az intézetben feldolgozott tananyagot adja elő. Az ötödik fejezet a szerb nyelvből az V.—VIII. osztályban feldolgozott tételeket közli, a hatodik fejezet az iskolában használatos könyvekről és az egyes tantárgyak tanítására hetenkint fordított óraszámról emlékezik meg. A hetedik fejezet a jelentékeny tanszergyarapodást tünteti fel, a nyolcadik fejezet az évközben leérkezett fontosabb rendeleteket és leiratokat tárja elénk. A kilencedik fejezetből az intézeti alapok állását tudjuk meg. A beszédák rendezéséből felmerülő alap jelenlegi állása 23,879 kor. 79 fillér, az 1908. évben rendezett beszéda tiszta jövedelme volt 4305 korona 11 fillér. A felülfizetést közlő rész 8 oldalt foglal el, összesen 109 helyről juttattak felülfizetést az intézetnek. Az egészségi alap

vagyona 5800 korona 66 fillér. Az intézet által kezelt alapítványok és vagyon egyenértéke 530561 korona 25 fillér, az „Atanazeum“ alap vagyoni egyenértéke 54908 korona. — A tizedik fejezet a tanulókka foglalkozik és azok érdemsorozatát mutatja be. Meghalt a tanév folyamán 3 tanuló, névszerint Pejnov Zsarkó, Varityák Miroszláv és Vukosinovits — Bujdimirski Szvetozár. Itt látjuk megemlítve, hogy a lefolyt évi érettségi vizsgálat eredményeképpen jelesen érett 8, jól érett 10, érett 13 tanuló, 1 tárgyból bukott 3, 2 tárgyból bukott 2 tanuló. Az intézetben mint rendkívüli tárgyak szerepeltek: a hegedű zongora, gyorsírás, nyolchangu egyházi ének és a vívás. Ösztöndíjas tanuló volt 55, az ösztöndíjak összege 14958 kor. 62 fillér, segélyezett tanuló volt 11, jutalmazott tanuló 2. Az intézetben párhuzamos volt az I és II. osztály. Beiratkozott 473 tanuló, évközben kimaradt 29 tanuló, egyből nyilvános tanuló 438, magántanuló 6, tandíjmentes volt 63 tanuló; vallásra nézve gör. kel. 410, róm. kat. 28, gör. kat. 3, ág. ev. 3, anyanyelvre szerb 410, horvát 20, tót 5, orosz 3, német 6; minden tárgyból jeles 21, legalább jó 78, legalább elégséges 254, eszerint felsőbb osztályba felléphet 353 (79.50%), egy tárgyból megbukott 50 (11.27%), két tárgyból megbukott 18 (4.05%), több tárgyból megbukott 23 (5.18%), a viselőből jó 230, szabályszerű 145, kevésbé szabályszerű 13, a tanári szék elé idéztetett 12 tanuló, igazoltatott 9813 mulasztott óra, igazolatlanul 452 óra, 79 tanuló nem mulasztott. A tanulók közül helybeli 56, bácsbodor megyei 129, más megyéből való 94. Horvátországból való 145, boszniai 8, szerbiai 8, más országból való 4; csak szerbül tud 83 (18.71%), magyarul beszél 247 (56.11%). A tizenegyedik fejezet a tanév történetét foglalja egybe. A múlt szünetében az intézet 13 tanulója Dr. Gyiszalovits Veszelin tanár vezetésével Olaszországban folytatott tanulmányos kirándulást; az intézetet a kormány részéről Dr. Margalits Ede egyetemi tanár látogatta meg, de azonkívül Dr. Szele Róbert tankerületi kir. főigazgató is megjelent az intézetben és meghallgatta az előadásokat és résztvett az intézet egyik házi hangversenyén. A tizenkettedik fejezet pályázat a Gereski Athanáz-féle 300 koronás ösztöndíjra, a tizenharmadik fejezet pedig értesítéssel szolgál a jövő tanévre

HIREK.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán e hó 4-én a reggeli gyorsvonattal Budapesten át, a Wörtyi tó mellett nyaraló családját látogatására utazott.

Kereskedők érdeklében. Az Újvidéki Lloyd meghívása folytán a szegedi kamara képviselőjében Szabó Gyula titkárral e hó 3-án Újvidékre érkezett és résztvett az itt helyi kereskedők III. o. ker. adóját tárgyaló adókievítő bizottság előtt. Szabó titkár a kereskedők érdeklében hosszabb beszédet mondott a mai általános pangásról, a kereskedők anyagi helyzetéről és érveléssel az adókievítő bizottság méltányolta is, minek következtében adójuk az összes viszonyok kellő mérlegelésével, bár részben emelve, részben pedig leszállítva, a kereskedők megnyugvására állapított meg.

Tűz. E hó 3-án a déli órákban tűz ütött ki az ártézi fürdőben, melyet nyomában eloltottak, úgy hogy a kivonult tűzoltóknak alig akadt dolguk. A tűz alulról, a melegítő kemencéből keletkezett, amennyiben a kémény melletti gerenda tüzet fogott s a tetőzetet meggyújtotta.

Sajtópiszok. Tudja azt mindenki Újvidéken, hogy van itt egy sajtóorganum, melynek meggyőződése nincs, elvei nincsenek, márhólnapra mindenféle köpönyegforgatásra igen könnyen kapható, semmiféle erkölcsi tőkéje nincs, mely őt arra képesítené, hogy a tisztes sajtó feladatához képest hivatott bírálója és regisztrálója legyen a mindennapi eseményeknek: — és azt kell látnunk, hogy ez a lap még mindig existál, ez a lap még mindig hétről-hétre követ el inzultust a jó izlés, a becsület és erkölcs ellen. Nem minden ok nélkül törekedett bizonyítani és sikerült is bebizonyítani e sorok írójának azt, hogy e lap minden tekintetben megbízhatatlan és egyedül kalmár szellemtől vezéreltetve tipor keresztül minden, ami érdekét sérti. Tette ezt azért, mert azt akarta, hogy a társadalom lássa be: önmaga ellen vétkez, ha ilye sajtóterméknek megjelenését elősegíti. Hirdetnek nála addig, míg rájuk nem jár a rud, míg ők nem kerülnek sorra — és aztán, haragudva, méltatlankodva fordul el attól, ki néhány krajcárnyi haszon fejében mindenre kapható. Ime megint egy eset: Egy szerencsétlen, derék ifju, Újvidék egyik előkelő családjának sarja, a gyógyszerárban elejti az aethert tartalmazó üveget, lángra gyul, összeég és két nappal ezután az egész város közönsége őszinte részvéte közepette kísérték utolsó útjára ezt a keserves végzetű fiatalembert. És most jön az a sajtópiszok és igazán felháborító, kegyeletsértő durvasággal szaggatja szét a virágokat, mivel a társadalom takarta be azt az ujonnan megásott sirhalmot. Ettől a pszichológustól, mely teljesen alaptalanul rágalmazza és bántalmazza meg haló porában ezt a szerencsétlen ifjút, csakis undorral fordulhat el minden jóizlésű ember, — és ugyancsak tanítás mindenki számára, hogy óvakodni kell az ilyen sajtótermékektől és nem hirdetéssel és előfizetéssel az ilyen organum fennmaradását lehetővé tenni.

IDÉNY KIÁRUSÍTÁS

LÖWY MÁTYÁS ÉS TÁRSA DIVATÁRUHÁZÁBAN

UJVIDÉKEN, Főter, „Erzsébet szálloda“ épület.

Julius hó 14-étől augusztus hó 3-ig.

Az összes tavaszi és nyári divatcikkek mélyen leszállított árban. Maradékok és télcikkek fél árban.

Öllövészet. A polg. lövöldében m. vasárnap összesen 480 lövés tétetett az 5 körű, 200 m. távol céllapokra a díjnyertes lő: mély lövésért: Weichert M., Pekló B. (V.), Hesz Fr., Lobenstein K., Emberi M. (IV-ért); találó lövésért: Stoy V. ^{14/26}, Weichert M. ^{10/17}, Hesz Fr. ^{6/15}. — Vasárnap, aug. 9-én a 10 körű céllapokra lőnek 200 m. távolba.

Adókiivetés. Az ujvidéki adókiivető bizottság e héten a következő sorrendben tárgyal: aug. 6-án játékeszkerekedők, kádások, kalaposok, kályhások, kántinos, káposztavágó, kárpitosok, kávémérők, kaptafakészítők, kávések, kefekötők, kéményseprők, kelmefestők 657—703; 7-én kések, kenderkészítő, kertészek, keztűs, kifőzők, kocsigyártók, kofák, kenyérsütők 704—773; 8-án kofák, pénzkölcsönkövetítők, kosárfonók, kovácsok, kőfaragók, királyi közjegyzők, korcsmárosok 774—924. tételig.

Sertésvész. Minthogy e hó 3-án az oborokban 1 s a városban 2 udvarban a sertésvész hivatalosan megállapított, a vár. főkapitány elrendelte a sertészart, egyben pedig megtiltotta, hogy akár hetipiacra, akár a f. 8-án kezdődő orsz. vásárra, egyáltalán Ujvidékre bárhol is, sertések felhajtassanak. A vásár ennek következtében már eleve is kicsinek ígérkezik.

Temetés. Ernst Jenő, a szerencsétlen véget ért gyógyszerész gyakornok temetése e hó 5-én d. u. 5 órakor ment végbe s azon a közönség óriási számban vett részt, őszinte részvétellel osztozva a mély gyászba borult Ernst család fájdalmában.

Polyt. kimutatás a „Frohsinn“ zaslószentelése alkalmával befolyt felülfizetésekről: Kertész Mór, Kleintschek József, Kovácsy István, Kóvolovszky Antal, Kleiner Mihály, Lütze Rezső, Ludwig József, Lobenstein Károly, Lemler György, Liebmann Otto, Löffler Erzsébet, Löffler Justina, Léh Jakab (Budapest), Lövy Simon (Budapest), Lövy Artur, Ifj. Lütze Rezső, Klees József, Morgenthaler Ferenc, Marinello Ferenc, Dr. Markus Demeter, Martin Róbert, M. kir. Adóhivatal, Dr. Marczkovits Imre, Müller Gyula, Matkovits Rókus, Merkl József, Mandel György, Obernik József, Piukovich Ferenc, Pálffy János, Profuma Károly, Popovits Ljuba, Popovits P. István, Riebel István, Piatti Testvérek, Spiller Lőrinc, Ifj. Spiller Ferenc, Schaffer Samu, Özv. Spiller József, Steiner Gyula, Stratimirovics László, Stoy Vilmos, Schrack János, Schwarz Vilmos, Schneider Frigyes, Steinwasser Emil, Steinwasser Rezső, Sorger Betti, Schrak Antal, Szlepcovic Dániel, Stimmler Erzsébet, Tomann Vencel, Truppel Béla, Tulner Ferenc, Totovics János, Totovics Száva, Tiefenbach Pál, Teschner Román, Virág István plebános, Villety Vilmos, Waack Péter, Vésey Elek v. kapitány, Zurkovic György, Zsivolynovics Jován, Zdelar Antal, Zambauer Ágoston id., Zambauer Ágoston ifj., Vogelsberger Ferenc, Fomayer Mari, Waller Vilmos, Dürbek Ferenc, Wachtl János, Simon Vilmos, Seidl Viktor, Schaffer Ignátz, Vajnay József, Ziegensberger József, Szedlacsak Lajos, Scsuster Rezső, Temesvári zene és dalegylet, Fuchs Ágoston, Bács Bodrogher-Pressé 5—5 korona. (Vége k.)

Kinevezés. Bokor Róbert apatini erdőmester erdőtanácsossá, Trauer Gyula palánkai főerdész pedig erdőmesternek neveztetett ki.

Nagylelkű adomány. Dr. Mayer Béla püspök 4000 kor. küldött az érseki hatóságnak azzal, hogy 2000 kor. a Tanítók Háza alapítványát gyarapítsa, a többi pedig az érseki hatóság rendelkezése szerint különböző jó célokra fordíttassék.

Nagy katonahangverseny. Ma, csütörtök este, e hó 6-án a páratlan szépségű Mayer-féle nagy kioszkban ritka élvezetes műsorú nagy katonai hangverseny lesz. Belépő-díj csak 10 krajcár.

Osikó kiállítás. A szentai Gasdakör folyó aug. 20-án, Szt. István napján csikókiállítással egybekötött lódíjazást rendez.

A tüdővész pusztítása. F. március havában a magyar birodalomban összesen 7906 egyén halt meg tüdőgümőkórban. E számból B. Bodrog vármegyére 239, Bajára 8, Szabadkára 45, Ujvidékre 16 és Zomborra 11 halálzási eset jut.

Halálozás. Dr. Alföldy Gedeon volt kir. közjegyző, vármegyei törvényhatósági biz. tag életének 65. évében Budapestben a margitszigeti szanatóriumban meghalt.

Egyházmegyei hír. Fiedler Lajos szabadkai káplánt a földmivelésügyi miniszter prezentálására az érseki hatóság kinevezte paripási plebánossá. — Almásy Miklós segédlelkész megbízott a futaki plebánia id. vezetésével.

Petőfi-ünnepély. Az ujbászói ifjuság f. jul. 31-én, pénteken a Casino termeiben halálünnepélyt rendezett a nemzet nagy és dicső fiának, Petőfi Sándor halálának évfordulója alkalmával.

Vegykísérleti intézet Szabadkán. Prokesch Imre okl. vegyész mérnök Szabadkán vegykísérleti intézetet nyitott, melyet a földmivelésügyi miniszter 47288. sz. rendeletével nyilvánossági joggal ruházott fel. Ezen, ugy közegészségügyi mint ipari tekintetből fontos intézetre felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét

Nyilt-tér.*

Gyilkos aether robbanás. Felkértünk a következő sorok közzétételére:

Az „Ujvidéki Közlöny“ vasárnapi számában a hivatásának áldozatává lett *Ernst Jenő* gyógyszerész-gyakornok szerencsétlensége alkalmából fenti cím alatt megjelent cikk következtében kötelességünknek tartjuk ez uton is visszautasítani azt a szívtelen és durva hangot, a melylyel az említett s valótlan góktól hemzsegő cikk a megboldogult emlékét beszennyezni akarta. A nyomdáfesték nem arra való, hogy azzal mást, különösen holtakat, befeketítsenek. Egyébként gondoskodtunk róla, hogy ez a büncselekmény bírói uton torolassék meg. **Ernst család.**

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Az utazásnak is vannak árnyoldalai.

Vasuton por és léghuzam; aztán könnyen meghűti magát az ember és ha este a szabadban ül az ember, ózra sem veszi, már meghűtötte magát. Ez igaz, de azért még sem lehet mindig otthon maradni. A por és a léghuzam következményel ellen egyszerűen Fay valódi szodeni ásvány-pasztillát veszem; ha igazán meghűltem, akkor ismét mindenekelőtt Fay valódi szodeni-jót veszem és a mint látja, nokom még mindig jót tett az utazás. Jegyezze meg magának: Fay valódi szodeni-jót kell használni! Egy skatulya ára **csak 1 K. 25. minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésében kapható.**

Vezérképviselők: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17. Főraktár Budapest: Egger Leó dr. és Egger J., VI. Váci-körút 17. Koehmeister Frigyes utóda, V. Hold-utca 8. Thallmayer és Seltz, V. Zrínyi-utca 8. Török József, VI. Király-utca 12.

Felolós szerkesztő: Lusztig Nándor dr.
Szerkesztő: Zambauer Ágoston.

étvágyat gerjeszt,
»Rohitschi az emésztést elő-
Tempelforrás« segíti s az anyag-
cserét szabályozza.

Nagybani raktár Magyarországra:
Hoffmann József, Budapest,
Báthory utca 8. 1—2

5696. sz. 1908. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujvidéki kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy dr. Belohorszky János ujvidéki ügyvéd által képviselt Kirschner Mihály ujvidéki lakos végrehajthatónak ismeretlen helyen tartózkodó Spinner János végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 300 kor. tökékövetelés, ennek 1905. március hó 20-tól járó 5 százaléka kamatai, 78 kor. 80 fillér perbeli és végrehajtási már megállapított, valamint a jelenlegi 20 kor. 36 fillér és a még felmerülő költségek kielégítése végett 1881: LX. t. c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság területén levő az ujvidéki 1631. sz. betétben A. I. 1—2 sorsz. n. Spinner János (nős Balázs Mariskával) tulajdonul felvett 4423 és 4424 hr 15 öl. sz. jószágtestre 3400 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1908. évi szeptember hó 23. napjának d. u. 3 órája az ujvidéki kir. törvényszék árverési termébe tüzetik ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 %-át, azaz 340 koronát készpénzben, vagy az 1881 LX. t. c. 42 §-ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a. k. igazságügymin. rend. 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék, 1908. évi július hó 13. napján.

Dr. Fekete, kir. törvényszéki bíró.

Jégszekrények

a legjobb kivitelben minden háztartási és üzleti célra.

Fürdőkádok, Ciosetberendezések,

Háztartási cikkek és

kon y haberendezések.

Számos referencia Telefon 148.

SAJÁT GYÁRTMÁNY

Klees József és Fia Ujvidék

10—12 Fő-utca 21.

Ügyvédi irodok

ki az ügyvédi irodai teendőiben teljesen jártas, 29 éves, nős, a szerb és német nyelvet szóban és írásban bírja, gépiró, 120 kor. fizetés mellett alkalmazást keres.

Levelek Geyer Mihály Titel címre kéretnek. 1—2

SZIVES TUDOMÁSUL.

Van szerencsém Ujvidék város és a környékbeli n. é. Urhölgy közönségnek szives tudomására hozni, miszerint Popovics Julia

DIVAT-TERMÉT

1. é. augusztus hó 15-én átveszem s nevem alatt folytatom.

Támogatva Bécsben ezen szakmában szerzett képességemre s nagy divattermekben mint előmunkás-alkalmazásban volt szakférfi, arról biztosíthatom a n. é. Urhölgy közönséget, hogy mindenkor pontosan és teljes megelégedésre kielégítve leendek.

Mint hogy pedig már több éven át Popovics Julia divattermében mint első előmunkás alkalmazásban voltam, az angol- és francia munkálatoknak minden szakát értem s izlésesen kiállítani képes vagyok. Ugy reményem, hogy a n. é. Urhölgy közönség teljes megelégedését és bizalmát kiérdemelnem sikerülni fog s midőn még tömeges megrendeléseit kérem. maradtam

teljes tisztelettel

Halaksa János,

a Popovics Julia Urnő cég utódja

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca.

Winkle-féle palota.

2-6

MÁV 10271 szám 1908.

Pályázati hirdetmény.

A máv Szentés állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik. A bérlet 1908. évi november hó 1-ével kezdődik és tart azon időponttól számított öt éven át, vagyis 1913. évi október hó 31-ig. A bérleti feltételek, valamint az ételek és italok árjegyzéke az alulírott üzletvezetőség I. osztályában a rendes hivatalos órák alatt hétköznapokon d. é. 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyegű és „Ajánlat a szentesi pályavendéglő bérletére a 10271/1908. számhoz” felirattal ellátott borítékba zárt, lepecsételt s két tanu előtt aláírt ajánlatok a vonatkozó okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, ipar engedély stb.) együtt 1908. augusztus 12-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános (I) osztálya főnökénél nyújtandók be.

A bánatpénz fejében 100 kor., azaz száz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1908. évi augusztus hó 11-én déli 12 óráig a máv aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárána leneendő. Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénz-képen nem fogadtatnak el. Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebbi árfolyam szerint jegyzett értékben, de sohasem névértéken felül fognak számíttatni. A készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik. A bánatpénz letétele az ajánlatban megemlített, de a letétéről nyert pénztári letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett, valamint a távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legjobb óvószer.

A máv Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva számos biztos óvszer-fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szora a legkülönbözőbb gyomor-, légző- és húgyszervi betegségeknek 28 év óta bebizonyosodott, hogy meg ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a baktériummentes máv Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szakértelműek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval feltöltött víznél sőt a szóda víznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forrásvezetőség.

Az ajánlatok közt a választás a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül, szabadon történik.

Aradon, 1908. évi május hóban.

A magyar királyi államvasutak
Aradi üzletvezetősége.

MÁV 135640/1908. szám.

A I.

Pályázati felhívás.

A máv nyugdíjintézetének tulajdonát képező bérházakban szükséges új Erschingeni faredőnyök és vászonredőnyök szállításának és meglevők javítási munkáinak három egymásután következő évre való biztosítására nyilvános pályázatot hirdetünk.

A feltételeket tartalmazó ajánlati ív a rendes hivatalos órákban a máv igazgatóságának A. I. c. ügyosztályában kaphatók A feltételeknek megfelelően kitöltött és sajátkezűleg aláírt ajánlat egy koronás okmánybéllyeggel ellátva, legkésőbb augusztus 8-án déli 12 óráig a máv igazgatósága A. I. c. ügyosztályában nyújtandók be s a lepecsételt boríték „Ajánlat a m. kir. államv. nyugdíjintézet bérházainak redőny munkáira” címmel látandók el. Az ajánlatok ugyancsak augusztus 8-án fognak nyilvánosan felbontatni.

A bánatpénz 400 koronában állapított meg. Ez a bánatpénz legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon, tehát f. é. aug. hó 7-én déli 12 óráig készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a máv főpénztárána l (Andrássy-ut 75.) teendő le. A letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Bánatpénz nélkül, elégtelen bánatpénzzel, vagy elkésve benyújtott ajánlatok valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módzatoknak megfelelően állítatnak ki, végre a melyeken vakarások vagy javítások fordulnak elő, figyelembe nem vétetnek.

A máv igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok felett szabadon dönthesse.

Budapest, 1908. július hó 6-án.

Az igazgatóság.

Uj uri és női divatkereskedés.

Van szerencsém a helybeli és környéki tisztelt közönség hecses tudomására hozni, miszerint eddigi Csávit Branko című cégemet Popovics Lyubomir ural

CSÁVITS ÉS POPOVITS

cég alatt egyesítettük

Az üzletet (Popovits M. Testvérek azelőtti helyiségében) tetemesen bővítettük és a mai szellemnek megfelelőleg a legjobb angol, francia, német és svájci áruval elláttuk a legolcsóbb áráktól drágább arakig.

Üzletünkben kaphatók: bluzok, szoknyák, vászon- és battiszt- és hlmzett ruhák, zsupónok, nap- és esernyők, keztük és harisnyák, hlmzések, csipkék, legdivatosabb mindenféle disztimények női toltettek számára.

Különlegességek legjobb szabású francia fűzőkben. A t. c. hajadonok figyelmét fordítjuk chiffonban, battisztban és legfinomabb vászonban való vehérnemű nagy választékára a mi üzletünkben. Kivánságra mindenkor állunk rendelkezésre gazdag kollekcióval.

Urak számára ajánljuk nagy választékunkat legjobb minőségű mindenféle fehérneműben, angol kalapokban, cilinderekben, esernyőkben, pálcákban, gallérokban, nyakraválókban, kézelőkben, zsebkendőkben és uri-divak minden egyéb kellékeiben.

Nagy választék uti bőröndőkben. — Helybeli és vidéki megrendeléseket eszközünk pontosan és gyorsan. SZABOTT ÁRAK.

TÖRVÉNYESEN HYGIENIKUS **TÖRVÉNYESEN**

:: VÉDVEI ::

Szenzációs találmány, melynek segítségével bármely szövetnek új látzatot lehet kölcsönözni. Nélkülözhetetlen asztali-, ágyl- és toltette-fehérneműek számára, továbbá puha (nem keményített) ingeknél, bluzoknál, menyasszonyi kelengyékénél, fehér, valamint színes vászon- és pamutszövet-öltönyökénél, vitrage-oknál, függönyökénél, csipkékénél, fátolyoknál stb.

Hygienikus a szövetet tommorré és simlóknnyá teszi hasonlóan a bársonyhoz, a pamutszöveteket pedig hasonlóvá teszi a hollandi vászonhoz. Egyformán nagy hatást gyakorol mindenféle szövetre, vászonra, pamutszövetre, gyapjuszövetre vagy selyemre.

Fertőtlenítőleg hat!

Mindez (szövet-, gyarmatár-, drapériákban is hasonló hatást kapható).

L. CHIOZZA & Co., Cervignano (tengerpart).

ÁGNES-

Főraktár: Dietzgen fial uraknál Ujvidéken.

Kedvelt horviz! B.

Nyomatott Hirschenhauser Beno könyvnyomdájában Ujvidéken.